

Előfizetési árak:

Helyben

Félévre 6 frt.

Három hónapra 5 „

Postán küldve:

Félévre 7 frt.

3 hónapra 5 „, 50 kr.

Egyes szám

10 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden küldemény Főpíacz Vecseyház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben: **Telegdi K. Lajos** és **Csáthy Károly** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébutt a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:

Öt hasábos petit

sorért 5 kr.

Nyilván megjelölt köz-
lemény 3 hasábos 15 kr.
Hirdetményeket és előf-
zetéseket Lapunk számára
elfogad: Pest-Budán: Neu-
mann hirdetési irodája,
Bécsben: Oppelik A. és
Haasenstein et Vogler,
Brauner I. G., Berlinben:
Goldberger, Párisban: Ha-
vas ügyvédsége.

Bélyegdíj:

minden beiktatásért

kölön 30 kr.

A suezai csatorna megnyitásának befolyása a magyar állam érdekeire.

A suezai földszoroson keresztülmetszett vízi ut holnapután nyitattik meg; mely felé most oly lázas érdeklődéssel tekint az ipar- s kereskedelmi világ.

És nem ok nélkül.

Már a régiek fölismerék ily vízi utnak nagy fontosságát; s évezredekkel ezelőtt a Pharaók, sőt a régi phoeniciaiak is többször tettek kísérletet a két tengernek egybeszakítására, de a sors meghiúsította e nagyszerű törekvést, és csak a 19-ik századnak jutott ez óriási vívmány, melyet a világ 9-ik csodájának bátran nevezhetni: a két tenger közti vízi országot létesítése.

Balgaság lenne át nem látni ama roppant horderőt, melyet a suezai csatorna egész Európára, és minket közelebről érdeklőlőleg a magyar-osztrák állam jövőjére ipar, gazdaság és kereskedelmi tekintetben gyakorolni fog.

Érezzük annak nagy fontosságát, de előnyeit csak akkor fordíthatjuk hasznunkra, ha kellő erélyt fejtendünk ki.

Vannak ugyan oly pessimisták, kik azt hiszik, hogy a közel jövőben, a dolgok jelen állásában, mi üdvös eredmény sem hárul a magyar-osztrák államra, e csatorna megnyitásából, sőt azt amaz illusorius vívmánynyal hasonlítgatják, melyet Mexiconak kellendett Ausztria részére nyújtania.

Mi ez összehasonlítást helytelennek tartjuk.

Mert, bár még eddig semmi erélyt nem tanusított e tekintetben a közösgyes kormány, azonban hinnünk kell, hogy oly állam, mely a fejedelem és annyi diplomata és pénzügyi kapacitás által van ott a helyszínén, a csatorna megnyitásánál képviselve, segíteni fog az akadályok elhárításán, s a leginkább célhoz vezető eszközöket fogja fölhasználni, hogy abból a világhírű vízi utból részünkre is háromoljék némi haszon.

Egyelőre a kelet-afrikai parti tartományok lennének a suezai csatorna megnyitása által reánk nézve az ipar és kereskedelem javára kiaknázható. A francia hajók közvetítése folytán már is igen élénk kereskedelmi közlekedés fejlődött ki. — Legtöbb árucikk szállított ki Helvéciából, Francia- és Angolországból s részben Németországból is, daczára a nem épen kedvezőknek mondható külvizonyoknak. A konzulsi jelentésekből azt észleljük, hogy a magyar-osztrák állam igen sok oly árucikket lenne képes kiszállítani, melyek ott kelendőre számíthatnak; míg ellenben számos ottani termelvény nálunk szép haszonnal lenne értékesíthető; amellet a magyar-osztrák hajókázás a suezai csatornán át e tartományokba oly könnyű szerrel történhetik, hogy már magában ez előny elégséges, hogy a magyar-osztrák birodalom kereskedése a főszűk e tartományokra fektesse.

Az ismert afrikai utazó Brenner, mint tudjuk, ajánlkozott, hogy a jövő évben kereskedelmi ügyben kísérletet teend a vöröstengeren át az afrikai partok mentében, melynek kivitelére 30,000 frtra van szüksége. A sz. galleni keresk. kamra e célra 10,000 frtot ajánlott föl, s Brenner a még szükséglenő 20,000 frtért az ausztriai keresk. kamrához fordult. — Azonban mi lett az eredmény? Triest 3000 frtot, Bécs bizonyos kikötés mellett 2000 frtot helyezett kilátásba; míg a többi keresk.

kamra még csak nem is volt képes a vállalat nagyszerű jelentőségét fölfogni, s eszerint ez egész terv meghiusultnak tekinthető.

Mit kellene tehát tenni a dolgok ily állásában, hogy a magyar-osztrák állam a külfölddel a kelet-ázsiai kiszállítás és behozatalra nézve versenyezhesse?

Szerintünk legcélszerűbb lenne, ha részvénytársulatok alakulnának, melyek, ha életrevalóknak tapasztaltatnak, államilag biztosítottatnak, mint ez a vasuti vállalatoknál is történik.

Ekkor hiszszük, hogy a közel jövő meghozza számunkra dugyümölcseit a suezai csatornán át keleti Afrika partjairól, s aránylag kiálljuk a versenyt a francziák- és angolokkal e tekintetben is; míg különben csak üveg alatti mézet szemlélhetünk, melyet csak ama nemzetek izlelhetnek meg, kik jó eleve belátták a kelet-afrikai kereskedés nagy fontosságát, s az előnyöket, miket a kínálózó alkalom nyújt, sietnek javukra kiaknázni.

Félni lehet, hogy itt is, mint minden egyéb világra szóló ügyletben és vállalatban, elkésünk, ha a kormány minden erélyét föl nem használja, hogy az azon irányban kijelölt kereskedelmi nagy czélok eléressenek.

Ujkéri.

Mi czélja van a római zsinatnak?

♫) A sötétség küzd a világosság ellen! — mondják a szabadelvű lapok, midőn az örök városban tartandó decz. 8-ki zsinatra gondolnak. —

Nincs kétségünk benne, hogy a római zsinat mindent megkísérel a szabad eszmék bilincsbe verésére. De nagyon csodálnék és világtól elmaradott ember volna az, ki azt hinné, hogy e zsinat nem terjeszkednék tovább, minthogy általános és ünnepeles elátkozását s kárhózatkiáltását hangoztassa a szabad szellemről áthatott polgári törvényhozás ellenében, ahol t. i. az az ultramontan érdekeket sérteni látszik. Az anathema ugyan e tekintetben sem marad el. Egy-két sallangos — átok örve alatti isten- és természet-káromlás, igaz, hogy oly bizonyos, mint, imádság után a „Miatyánk,“ de a főszűk nem annyira a szellemi, mint inkább az anyagi érdekekre fog esni.

Hja! a XIX-dik században az ipar, gazdaság és kereskedés a főtényező, s e létfontartási tényező, mint az anyagi jólét előmozdító, oly szoros azonosságban vannak a spiritualizmussal, hogy kitűnő szerepet játszanak mindenütt, még a 7 halom városában is.

A mai kor fényüzése újabb meg újabb szükségleteket idéze elő, s így nem csoda, hogy ha egy pápai udvartartáshoz a mai időben több kívántatik, mint hajdan, a midőn még a bünbocsátó levelek jövedelme is bőven elegendő volt, hogy a főpapi udvar inyenzeinek minden igényét a tulságig kielégítse.

Bezzeg a már fölvilágosodott korban a pápai éléstárakban még a macska is elsoványodnék, ha azokat a bünbocsátólevelekből bejött sarezsből kellene megtölteni.

Ah! azok a régi jó idők elmúltak, mikor a királyoknak is csakugy grand negligé-ben mezteláb kellett a szt. Angyalvárban antichambrirozni! A midőn a kéjelmetlenséget zaeskö-arányokkal kellett megváltani.

Bezzeg most a péterfilléreknek kell e hiányt pótolni, s habár nem esurran is, cseppen abból is szépen a szent pénztárba koronkint, de korántsem annyi, amennyi a feneketlen „papzsák“-ját zsinig töltene.

Hát ha még utóljára egy szép napon a római udvar arra a keserü órára ébredne föl, hogy a pápai birtokok, más birtokba kebeleztetnének be s ő szentségének bizonyos meghatározott évi pénzzel kellene beérni!...

Átlátják azt Rómában, hogy amilyen furcsa idők járnak, még ez is megtörténhetik s ép azért, módrol kell gondoskodni, hogy a keserü pohár elmuljék a szent udvartól.

A „Tr. Ztg.“ egy római levelezője tudni akarja, hogy a bekövetkező zsinaton nemcsak szűz Máriának elevenen égbe szállása dogmává emelése képezi a program főpontját, mert ezt himni vagy nem himni, mindenkinek szabadságában álland, hanem az a fődolog, hogy ha már az égnek diadala e részben kivivatott, a küzdő egyház a földi ügyekben is diadalt arasson. Annál fogva nem kevesebb forog szóban, mint dogmává szentesítése annak, hogy „a pápa valamennyi államainak birtoklása a kath. anyaszentegyház fejének hivatali méltóságától elválaszthatlan, s ebből kifolyólag a zsinatban megjelenő püspököknek lelkiismeretes kötelességüké fog tétetni, hogy a kath. hatalmasságokhoz fölhívást intézzenek, melyben ezek a vatikanra hivatkozással, az excommunicatióval való fenyegetést sem feledve ki, egy keresztes hadjáratra buzdítsák a koronás hiveket, kik a keresztyénség zászlói alatt foglalják vissza mindazokat a provinciákat, melyek egykor Rómához tartoztak.

Ez a czélja Rómának a római levelező értelése szerint.

Kérdés, e programnak hány pontja fog teljesedésbe menni?

Hogy a zsinat vezetői minden követ megmozgatnak czéljaik elérésére, az kétséget sem szenved. Óriási harcra van szükség, s lehet, hogy az utolsó kétségbeesett harcra; de hogy ennek részéről előbb utóbb vesztett csata lesz a vége, azt eleve bizonyosnak tarthatjuk.

Az egész csak idő kérdése már, mely a fölvilágosodás mai korszakában nem heverhet sokáig megoldatlanul!!!

Ujdonságok.

— **A nőgyelet választmánya** folyó november hó 21-én délelőtt 11 órakor tartja ülését a casinó nagy teremben; a folyamodások tehát hozzá addig mindig beadhatók; mit is, a 95-ik számunkban hibásan november 11-re tett határidő helyreigazításával, jónak látunk közleni.

— **Érdekes számla.** A helybeli leányiskolák s a polg. két ispotály őszi kiigazítására 71. pár meszelő, és 364 $\frac{1}{2}$ kömivessegedi napszám emésztetett fel; nem számítva az aprószeresek munkanapjait. Lehet gondolni, hogy ennyi munka és pénzerő után mily ragyogó tisztaságnak kell mutatkozni! — A meszelők, azok a meszelők nagyon rozsak, nagyon kopnak!

— **Tanfolyegyelő** Földi János az elemi iskolákat a város kocsiján bejárta, s igen jókedvűnek mutatkozott; a jó puha sárban meg sem döccent kocsija; elmondhatja, hogy gyöngöden bánt vele Debreczen.

— **A gyalogjárdák** a legközelebb havazások alkalmával, sok helyen, épen a piacon és főutakon is, járhatlanok voltak, a miatt, hogy a szél a havat a gyalog utakra halmozta össze; sok házigazda pedig a természet ezen munkáját megszegyenyített, nem akart-

ván, nem tartá szükségesnek elsepereni a hófuvatagot. Jó lenne, ha a kapitányi hivatal szigorú rendeletet adna ki e tárgyban.

Vasárnap reggel 9 óra tájban iszonyu ordítás és csörtetés zaja hozta rémülésbe hatvan utca békés lakosait; a volt őrzőház körül elakadt répaszállító czukorgyári szekerek csoportja képezte a különös tüemény okát; a béresek ordítottak az ökröknek, és csergették oly iszonyuan, hogy mindenki azt hitte, mikép valami nagy veszekedés van. Mely kellemetlen jelenet ugyancsak vasárnap, és pedig isteni tisztelet alatt is, többször ismételtetett. Nem vagyunk bigottok, hanem mégis azt kell kinyilatkoztatnunk, hogy az ily közbotrányt okozó jeleneteket, legalább ünnepi isteni tisztelet alatt, ha a tulajdonosok magok nem teszik, a rendőrség szüntesse, tiltsa be.

A nagyverdei fürdőházban folyó hó 13-án Stenczinger Antal kereskedő segéde miskolci születésű Margitai Gyula, püsztyolyával vetett véget életének. A szerencsétlen ifjú két levelet hagyott hátra, egyiket apjának, másikat szabójának, melyeknek bucsu szavain már az elmének némi zavarodottsága vehető észre. Valóban bámulatos, hogy nemcsak városunkban, de országszerte, ily kétségbeesésre, reményvesztett pillanatokra jutnak az ifjak, kiket a haza oszlopaiul szeretünk tekinteni.

A vasárnapi iskolák hiánya városunkban, — mint azt már lapunkban rég kifejtők, — nagyon érezhető; a kor erős követelménye már ez, melyet egy valamire való községnek sem volna szabad elhanyagolni. Nálunk még ez eddig — fájdalom — hiányozván, P. Nagy Sándor a nyilvános nyelvtanoda derék tulajdonosa, azon életre való gondolatra jött, hogy ő szerveze, ily vasárnapi iskolát, melyben a közfőképp az iparosok életébe vágó tudományokat gyakorlatilag fogja előadni. Az ügy szeretetétől lelkesült tanár folyamodott is a városhoz ily vasárnapi iskolák felállításának engedélyért, de a tanács — természetesen, hogy pártolólág — Földy János tanfelügyelőhöz tette át az ügyet, elintézés végett. Reméljük, tanfelügyelő nem sokáig fog már késni az engedély kiadásával, mely által városunk egy égető szükségén leend segítve.

Sz. Anna-ünnep múlt szombaton néhány tanyai bivalyt és szilaj ökröt hajtottak a városba; oly vadul ugrádoztak azok szégyel, hogy akár melyik nyiri faluban megbámulták volna, de nálunk veszélyes az ilyen, mivel most is egy kis leányt üldözött a felbőszült marha, de szerencsére, a zsidó templom udvarára bemenekült.

Balla Gergely ügye. — mint a hivatalos lap írja, — már a hétszemélyes táblánál is megfordult, hol helyben hagyták két évre lett elítéltetését. — Csodálkozunk rajta, hogy Váradon az elítéltést oly titkosan vitték véghez, hogy annak híre Debreczenig sem hatott el! — No, de elítélhetők volna, — ha már a hivatalos lap közli is az ítéletet; persze hitelesen!

A népkerti öngyilkos kiről legközelebbi számunkban emlékezzünk, csakugyan Nyíregyházára való volt, jó családból származott, s különben is a

gazdászati iskolába járt. Szülei már nem élnek, nővére kétségbeesetten jött ide, és a kórházból tegnap tisztes ségesen eltemetetté ferde gondolkozásu fivérét.

Városi nyomdánkból egy jeles munka fog ismét nem sokára kikerülni; új „latin-magyar szótár“ lesz ez, melyet főiskolánk azon gimnasiunai tanárai dolgoztak ki, kik épen a latin nyelv tanításával, a classicus írók fejtegetésével foglalkoznak. Szerzők — mint alapos szakemberek — érzék és tudják legjobban a tanulók e részbeli szükségét, s bizonyára tapasztalataikat és tehetségeiket érvényesítették e műben, mely reméljük hasznos és ezíserű segédkönyv leend az ifjuság kezében.

Élis-Éközön, illetőleg a collegium mellett elnyuló zugban iszonyu sár lehet: ma egy háziurat láttunk ott ásóval, lapáttal, ki a csizmak és veszedelmes ellenségét a sárt igyekezett volna eltávolítani, de ismét visszafolyt az pocsolya alakjában. Hát már mindennap panaszkodnunk kell az iszonyu sár ellen Debreczenben is. — (Beküldetett).

Főhívás.

Biharvármegye belényesi járásába kebelezett S o n k o l y o s községben f. évi okt. 17-ik napján támadt, s az épen akkor dühöngött szélvész miatt el nem oltathott tűz, ezen szegény község nagy részét elpusztította.

Ezen elemi csapás legézekegyebb kárt okozott az ottani ref. egyházközségnek, melynek temploma, tornyai, paplaka és harangjai a pusztító elem martalékaivá lettek.

A nagy szerencsétlenség súlyát még azon sajnós körülmény is növeli, hogy az egyháznak különben is igen szegény sorsu, kézi munkájok után élő tagjai, kik a kár kipótlására első sorban volnának hivatva, legnagyobb részben magok is minden vagyonuktól megfosztott tűzkárvallottak.

Ily szigorú körülmények közt, a sonkolyosi ref. egyház előjárósága különös bizalmat városunk községében helyezve, segedelemért hozzáink folyamodott.

A f. évi november 5-ik napján tartott közgyűlés pedig, értesülve azon figyelemre méltó körülményről, hogy ha ezen 325 lélekből álló szegény egyház újra-szervezésére segedelem nem nyújtatik, a sors csapása alatt meghajlott szegény folyamodók egyházukat önerőkjől újra megalapítani soha képesek nem lesznek; — és ha ezen egyház elpusztul, annak mindenfelől idegen ajku nemzetiségűtől környezett hívei, — kiknek a román nyelv ugyis már-már családi nyelvékké vált, és a kiket csak azon egyház fűz még nemzetiségükhöz, melynek kebelében a szent ígét magyar nyelven hallják hirdetni — a nemzet testétől rövid idő múlva menthetlenül és örökre el fognának szakadni; nehogy ezen község is azon számos magyar község sorsára jusson, mely az utóbbi 100 év leforgása alatt a ref. egyház elpusztulása miatt a magyar nemzetiségnek is elveszett; a felebarátai szeretetétől sugárt részvéten kívül nemzetiségi érdekeink megóvása tekintetéből is szükséges-

nek tartotta elrendelni: hogy a sonkolyosi elpusztult ref. egyház felségelérére minél nagyobb mérvű segélygyűjtés rendezessék.

Mirol városunknak a szerencsétlenek iránt mindég kegyetlennel viseltető, és különösen nemzeti érdekünk támogatására áldozni kész polgársága oly figyelmeztetés mellett értesítették; hogy az aláírási ívek néhány nap múlva házanként fognak köröztetni; az egyletek, testületek, ezéhek és iparos társulatok pedig önékeik utján fognak adakozás végett megkerestetni.

Azok, kik a házanként gyűjtést levárni nem kívánják, tisztelettel értesítettnek, hogy kegyes adományaik a Kapitányi hivatalnál, ugyszinté a „Debreczen“, „Alföldi hírlap“ és „Értésítő“ című időszerű közlönyöknek a gyűjtés körüli szives közreműködésüket felajánlott szerkesztői hivatalaiknál, de ezen h. ó 10-ik napjáig, mint a gyűjtés berekesztésére kitűzött hatánapig, köszönettel fognak fogadtatni.

A gyűjtés eredménye hírlapok utján közzé fog tétetni.

Debreczenben, az 1869. évi november 10-ik napján tartott tanácsülésből. Kiadta: K e r e k e s J ó z s e f m. k. főjegyző.

E felhívás folytán megnyitjuk az adakozás sorát, a szerkesztőség részéről 10 ftal.

Kovács Lajos törvényszéki kiadó ur küldött 1 ft. összeg: 11 ft.

Színházi szemle.

* Szombaton, nov. 13-án adatott: Gerolsteini nagy hercegnő, operette 3 felvonásban, zenéjét szerző Offenbach Jakab. Ez este ismét ragyogott Blaháné a hercegnő szerepében; Együd (Paul herceg), Foltényi (Bumbum ezredes), nem különben osztakoztak kedvenc művésznökökkel a taps, viharos kiténtésekben. Gerecs (Friez) kedvel énekel, a mi Vanda oldala mellett valóban nagy feladat volt, nekünk legalább elment a kedvünk, midőn meg kelie győződnünk, hogy e nőszerep „agió“-ja mennyire leszállott. Kóműves (Puck), minden áron tetszeni akart a — karzatnak. —

Figyelmeseztetjük, miszerint szerepe nem épen burleszk természetű, több finomsággal alkalmazza komikumát, s ne igyekezzék „hatni“ arczfintorgatásával. Község szóp számmal.

* Vasárnap, nov. 14-én adatott: „Tékozló“, tündér-rege 3 szakaszban. Oly sokszor megfordult már ez színpadunkon, de varázsa mákszemnyivel sem apadt; mindig zsufolt házat csinál. Ma is annyira tömve volt a nézőtér, kivált a karzat, hogy a nagy zsiabongástól alig lehetett figyelni az előadásra. Szabó culminált szerepében. Temesvári Flotel Gyulát személyesíté, és pedig helyes alakítással. Különösen sikerült játéka ama jelenetekben, midőn a tékozló már koldusbotra jut. Szakál Rózsa, Zöldi, Foltényi, Molnárné dicséretesen működtek, ugy szinte Philipovics is, ki a koldus háládatos áriáját nem kevés hatással énekelte. A darabban előforduló komoly kettőszót Szokolonki Erzsé és Horváth Károly méltó elismerés közt lejtették le.

T Á R C Z A.

A mikor még juristák voltunk.

Szesélyes krónika a jogász életből. —

És miután mindnyájan megígértük, hogy hallgatni fogunk, Ernő elkezdett beszélni.

— Színházunkhoz egy új tánczosnót szerződtettek a napokban. Koketti Sarlottenak hívják: őt választám, illetőleg kértem fel a közreműködésre. Ugyanis ösmerve Dallamosnak ama gyöngéjét, hogy ő mily nagy tisztelője és bámulója azoknak, kik a nyilvánosság terén szerepelnek: azon eszmém jött, mikép e nőt úgy tüntetem fel előtte, mint a ki rendkívül különéz; sok földet bejár, s külhoni utazásokon résztvett Sand Georges írói estélyein; és végre egéki dicsérem fel, mint ihletett lángtollu költőnőt. Zephir bizonyára lelkesedésbe jő, ily kiváló érdemek előtt s kötelességének fogja tekinteni, hogy e nagy szellemet közelebből is megismerhesse. Én pedig vágyait kielégítve — a ledér, számító és ügyes balerinánál bemutatandom.

— És aztán? —
— Sarlotte elámitja, s midőn már elragadtatásában őt bálványozza hiszékeny patiensünk: szeméi elől elhárítjuk a fátólt. Ekkor aztán meg lehet, haragjában eleinte átkozódni fog, de később megbékül, s ily módon belátva balgaságait, — jövőre inkább óvatosabb leend. Ez pedig már a gyógyulás elvitázhatatlan jele. —

Ernő előadását a tetszés nyilatkozata követé, s épen oly pokoli zaj tört ki, mint előbb, a romancero eldeklamálása alkalmával.

— Ha te már elkezdted esinyeid tervezetét, szóltam Ernőhöz fontoskodó arczal: — én sem titkolom el, hogy Zephirt megtréfálok és pedig a következő módon.

— Halljuk, halljuk!
De mielőtt elkezdhettem volna, az ajtó hirtelen feltárult, és nagy sebbel-lobbal berontott Dallamossi Zephir.

Termete dőlözeg; kinézése első pillanatra is elkölti a figyelmet; vonásai éles színezéssel futják be arca halványosságát, s épen azért kirívó sötét árnyalatot rajzolnak reá, villogó fekete szeméi mélyen ülnek bent uregekben; a rendetlenül nőtt gyér bajusz, szá-

káll, vastag szemöldök, s összekuszált barna hajfürtjei teljesen kiegészítik ez ifju sajátzerű külsejét.

Egyébiránt ő nagyon sokat ad magára, esinosan öltözik; kiváló előszeregetet tanusít monoklija és éktoje iránt; ezeket soha sem nélkülözi; és meg van győződve, ha esontkeretbe foglalt ablaküvegét szemé elé szorítja, a hölgyek figyelme ő rajta fog összpontosulni; e bogarat annyira fejébe vette, hogy midőn tekintete véletlenül egy nő szemsugarával összetalálkozik, mindannyiszor csaknem hangosan jegyzi meg: „e szép gyermek általam meg van hódítva!“

Most midőn belépett a felhőnyos szobáskába, néhányszor renetget kopogással átment a padozat hoszát; s a jelenlévőkre nem is ügyelvén, csupán magával, illetőleg fúrteivel bibelődött; a mennyiben — a falon függő tükör segítségével — igyekezett a legbizarrabb rendtelenséget kölcsönözni, hajának, hogy arca mennél költőibb, mennél érdekesebb kifejezést nyerjen

— Hiába én a nők előtt ellenállhatlan vagyok! szóltat meg végre folytonosan kaczerkódva tükörben levő hasonmásával.

A társaság közönyösen hallgatá a henczegő öndicséretet, mindenki megszokta már Dallamosi kirívó modorát.

Hódításaimat mindenütt diadal kíséri! hadarú pikáns orrhangon; megigézett szépeim száma egy kedves teremtséssel ismét szaporodott!

— Hogyan? kérdém, nevétesemet alig birva viszafojtani.

— Barátom anyai szerelmes levél érkezik hozzám, hogy olvasni is alig győzőm!

— Lehetetlen! jegyzé meg a jókedvű kártya hős.

— Maga kétkedik? pattant fel Zephir: no nézze itt van a legujabb szerelmi nyilatkozat! és öntönye zsebéből finom rózsaszínű levélkét rántott ki, s oda tartá tündöklő arczal a hitetlen ifju elébe.

A gyöngéd érzelmeket rejtő papír-lap kézről kézre járt; s a boldog Alezibiades fitymáló hunyorgatással élvezé a kedves sorok által gyakorolt hatást.

Nem idézhetem terjedelme miatt a levél tartalmát, csupán néhány szóval vázolom egyes részeit. Bizonyos Adelajde nevű kisasszony tárja ki benne Dallamosi iránti szívértelmeit, hogy „keblében, mióta megálta eszményképét, egy kínzó szent érzemény dühöng, és hogy az édes kímek elesendesüljenek, légyottá hívja fel Zephirt, helyet és időt tűzvéni ki az első találkozás vára várt pillanatára.

— De hát ki azon szép epedő? kérdém akadozva. Szakgatott szavaimat a figyelmes szemlélő, a kitérő kaczej elnyomásából magyarázná ki, míg Zephir a torokomra tolt fojtó füstgomoly kellemetlenségének tulajdonitá.

— Adelajde, volt a felelet.

— Soha se is láttam!

— Szerencsés Don Juan!

— Irigylendő kópé! téged talán Amor örökre fogadott!?

Dallamosi boldogsága érzetében felcsipetvé szemére homályos monokliját; bal keze hüvelykujját mellény zsebébe akasztá, jobbával pedig másfél krajczáros szivara hamvát fricskázta le, mialatt vonásai a legmeglepőbb átalakulásokkal torzíták el arczának különben is gögös kifejezését.

— A légyott esteli 6 órára van kitűzve, — monologizált Zephir; — ott leszek, ott leszek, susogta örömsugárzó szemekkel. Ördög és pokol! csak már az idő haladna sebesebben.

— Én ajánlhatok egy módot arra, szólt Ernő, hogy a lassu percek szárnyakat nyerjenek. Látogassunk meg Koketti Sarlotte kisasszonyt.

— Ki az? kérdé Zephir.

— Szerencsétlen! és te nem ismered?

— A patvarba! hiszen csak nem ismerhetem az egész világot!?

— Hátra vagy maradv barátom. Nem ismerem századunk hírhedett lángelméjü leányát, ki nemcsak mint művésznő ragyog, hanem mint szelleműs írónő is ünnepeztetik!

Zephirt e szavak egészen megzavarták, ámulata tető pontra hágott, s mohó kíváncsisággal sürgeté Ernőt a bővebb magyarázatra, ki aztán előbb érintett tervéhez ragaszkodva, — a legvonzóbb dicséretekkel halmozá el a nevezett balerinát.

A hatás szembeötölő nyomokban nyilatkozott ifju egész valóján; fúrteiről, monoklijáról is megfellelkező figyelemmel, szemét, száját eltátva hallgatá végig a rajongó magasztalást.

A furlangos Ernő csakugyan ezéjét érte, mert most már Zephir kérte őt, hogy mutassa be Terpsichoré hódolójánál.

Ernő diadalmas mosolylyal igérvé meg kíváncsiság teljesítését.

(Folyt. köv.)

EL
Lónyai,
Több kö
közt So
kebeléb
győri j
lozmeg
eljárás
rál s t
statutum
kig tart
belügym
közi hat
melyek
donai va
Ernő: A
tűzetet
nyújtat
minister
alatta, a
kivánja,
sék ki; s
yoni, s
tetszés a
hogy az
zotta ny
gan tart
megveve
aláírni a
tese? Mi
is írja. —
Ti
bályok m
nister, va
tot csak
kormány
javaslato
iránt. —
sített tör
széggel kö
A pénzüg
évi zársz
zoltmány
utjára vo
lat, tovább
kend meg
zöld képv
megsemm
—
sét bemutat
vetését tá
szólóvá
gel és I
ban. — K
Ezután á
vényjavas
nyét terje
és a szöv
mindig „I
gadja el
érdekek v
gyar hads
Csiki és I
kor fog
egyébirán
háza terh
vaslatot.
kormány
heket ró
legközele
van eset
született
család apa
ad unozek
hadserég
Kerkápoly
latban ma
eleget teh
dalon veze
és függetl
lés balról.
gyar hads
talanos vi
nyét vissza
megmond
és Madar
számára. I
kiván; a n

* *
lap austria
10-én d. e
egyháza
12-én kirá
Cairóban I
zelen re
gővádsza
sandiába
kényes elő
* * G

Országgyűlési értesítő.

Országgyűlés nov. 13.

Elnök: Somsich: a miniszeri padokon: Gorove, Lónyai, Rajner, Eötvös, Mikó, Horváth, Bedekovics. — Több kérvény nyújtatik be a képviselők részéről ezek közt Soroksár a regále eltörléséért. H. Nánás város a kebelében felállítandó törvényszékéért, a pozsonyi és győri jogakadémiai tanárok fizetésök javításáért, Kolozsmegye a törvényhatóságok rendezéséért, s a bünygyi eljárásra nézve is az esküdtsek behozataláért. Löwy Izrael s többen az izraelita congressus által megállapított statutum ellen kérvényeznek. — Berzenyey L. perczekig tartó derűtlenség és éljenések után, interpellálja a belügyminiszeret, hogy az Erdély és Moldva oláhország közti határ-alpesek, jelenleg kinek birtokához tartoznak, melyek eddig a felosztott székely határezredék tulajdonai valának? Kiadatik a belügyminiszernek. Simonyi Ernő: A napi rendre nézve van indítvány; napi rendre fűzetett egy törvényjavaslat, mely nem a kellő alakban nyújtatott be, az ujonczozási törvényjavaslat, mely egy miniszer által sincs aláírva, sőt semmi aláírás sincs alatta, a mi a felelősséggel meg nem egyezhető. Azért is kívánja, hogy a törvényjavaslat a napirendről töröltessék ki; szabadságában állván a kormánynak azt visszavonni, s törvényes alakban ismét benyújtani. (Élénk tetszés a baloldalon.) Elnök és Kerkápoli megjegyzik, hogy az utóbbi azt, mint a honvédelmi miniszer megbízottja nyújtotta be. Irányi D. a miniszerelnök hivatalosan tartozott volna közleni a házzal, hogy helyettesét megnevezzék; egyébiránt felszólítja b. Eötvöst, kész-e aláírni a törvényjavaslatot mint Andrassy gr. helyettese? Mire Eötvös késznek nyilatkozik, s azonnal aláírja.

Tiszta K. utólagosan megjegyzi, hogy a házszabályok megengedik ugyan, hogy az interpellációra a miniszer, vagy megbízottja feleljen, de törvényjavaslatot csak az illető miniszer által helyetteskép bejelentett kormányhivatalnok nyújthat be. — Lónyai: törvényjavaslatot nyújt be legfőbb számvevő szék felállítására. — Gorove: bemutatja az ő felsége által szentesített törvényjavaslatot a Serbiával és Dunafejedelemséggel kötött posta és távirda szerződés tárgyában. — A pénzügyi bizottmány nevében Kautz Gy. az 1868-ik évi zárszámadásról jelentést, Zsedényi E. pedig a bizottmány kisebbségének külön véleményét, gr. Zichy J. a központi bizottmány jelentését az ő felsége keleti útjára vonatkozó 150,000 ftra vonatkozó törvényjavaslat, továbbá az államjövők tagosítása és Mácsa és Ecskend megvétele tárgyában, beadják. Drágfi Sándor igazolt képviselőnek jelentetik ki. Miletics választása pedig megsemmisítettnek nyilváníttatik.

Urházy Gy.: a központi bizottmány jelentését bemutatja a horváthminiszerium 1869-iki költségvetését tárgyzó törvényjavaslatról, ugy az északnémet szövetséggel, Bádennel, Bajorországgal, Würtembergel és Hollandiával kötött távirdaszerződések tárgyában. — Kinyomatnak, s napi rendre fognak tűzteni. — Ezután áttér a ház napirendre tűzött ujonczozási törvényjavaslatra.

Hrabár Manó a 9-ik osztály külön véleményét terjeszti elő, miszerint a törvényjavaslat címébe és a szövegben használt „sorbadi csapatok” helyett, mindig „magyar hadsereg” értessek. Csánády S. Nem fogadja el a törvényjavaslatot, mert a háza fiait idegen erdek végett a sorbadi csapatokhoz viszik; míg magyar hadsereg nem lesz, nem ad egy ujonczot sem. Így Csiki és Patay is. Simonyi L. ohajtotta volna tudni, mikor fog a magyar hadsereg a hazába visszahozatni; egyébiránt nem akarván gátolni, hogy a kiszolgáltak hazra térhessenek, általános vita alapjául elfogadja a javaslatot. Irányi D. nem fogadja el a javaslatot, mert a kormány nem elégíti ki az ország kívánatait, csak terheket ró rá. Német Albert, nagyon rövidnek tartja a legközelebb végrehajtott 3 ujonczozási időszakot. Arra van eset, hogy egy házaspárnak 36 hónap alatt 4 fia született, de ezt ennél is kevesebb idő alatt 49,000 család apától várni nem lehet. (Nagyderűtlenség.) Nem ad ujonczot. Nyári Pál: ily alkalomkor a kormány a hadsereg létszámáról pontos tudósítást tartoznék adni. Kerkápoli a törvényre hivatkozik, miért nincs a javaslatban magyar hadsereg; Nyári kívánatának a kormány eleget tehet, de nem nyílt ülésben. Tiszta K.: a jobboldalon vezérlik a haladást, de nem a magyar szabadság és függetenség felé, hanem ellenkező irányban. (Helyeslés balról.) Azért nem merik önkö kitenni e szót: „magyar hadsereg.” A kisebbség véleményét fogad a el általános vita alapjául. Egyébiránt Kerkápoli véleményét visszautasítja, mintha nyílt ülésben nem lehetne megmondani, hogy hány főből áll a hadsereg. Mátyus és Madarász nem adnak ujonczot az osztrák hadsereg számára. Elnök: 20 képviselő névszerinti szavavazást kíván; a mi hétfőre halasztatik.

Fővárosi értesítő.

A magyar király — kiról a hivatalos lap austriai császár néven szeret megemlékezni, — f. hó 10-én d. e. Jeruzsálemben meglátogatta az iskolákat, egyházakat, kórházakat. Délután Betlehemet nézte meg. 12-én kirándult a Jordánhoz s a holt tengerhez. 21-én Cziróban lesz, Andrassy és Beust uraknak a király kőzében rendeznek be lakást; lez itt löverseny, flaminz-góvadászat, udvari és színházi ünnepély. — 26-án Alexandriába várják, s az ottani osztrák-magyar gyarmati lényes előkészületeket tesz fogadására.

Gyurmán A. d. o. f. siremléke e hó elsején

felállított. Méltányló elismeréssel kell megemlékezni erre vonatkozólag Gerenday Antal szobrász háznökének áldozatkészségéről, ki a szép vörösmárvány siremléket metszetéssel, kiszállítással és felállítással együtt fele áron engedte át.

Az egyetem s a ferenczi szerzetesek közt régóta foly a per az egyetemi könyvtár épülete miatt, melyhez mindketten egyenlő jogot formálnak. A második bíróság előtt a barátok részére dönt el a per, s ha megnyerik a harmadik előtt is, hir szerint új épületet szándékoznak emeltetni. Bizenyára, kedvező esetben az egyetem is hasonló módon fog cselekedni.

Budán, a titánító képezdét kívül f. évi december hóban még egy nótánító-képezdét állít fel az oktatásügyi miniszer.

Mint a pesti lapok írják, Nagy Mihály, oly optikai távirdát talált fel, melynek segítségével ének idején 2000-3000 ölnyi távolságban egymás gondolatait közölni lehet. Leginkább csaták idején alkalmazhatni.

A magyar nemzeti muzeum Széchenyi országos könyvtárában f. évi január hó 9-től okt. végéig 35,304 mű lajstromoztatott, és a fenálló 112 tudományszakba osztályoztatott; miből folyó évi október hóra 4779 mű esik.

Egy budai kofa a napokban majdnem szerencsétlenül járt. Az alatta levő szenes fazék tüzetől ruhája meggyuladván, csak annak köszönheti, hogy csekély sikerrel megmenekült, hogy egy arramenő katonának sikerült a ruhába kapott tüzet elfojtani.

A budavárosi kapitányság egy oly nót fogott el, ki a méregkeverés, tolvajság, magzat-elhajts stb. vádjá alatt áll.

A budai kapitányság ugyancsak kitesz magáért; ismét néhány veszedelmes csalót kerítvén kézre. Ezek arany helyet értéktelen, az angol guineákhoz hasonló játék jegyekkel fizettek; s most a lüvösön elmelkednek azon, hogy rájok nézve mennyire leszállott az „ágio.”

A kerepesi temetőben nyugvó kilencz vértanu siremléke, egy öt láb magas sziklatalpatazon áll s 9 láb magas fekete gránit obeliszköl fog állani, melynek ára 1500 frt. leend.

A déli vaspályatársaság budai hivatalhelyiséibe betörést kísérelt meg néhány gazember, de a pénztárt nem tudta megrabolni.

A törvényhatóságok és községek rendezése tárgyában alkotott rendes bizottságnak, folyó hó 11-én tartott 2-dik ülésében az elnök belügyminiszer javaslatára elfogadtatott, hogy a bizottmány a megyékben fenállott s gyakorlatban helyeseknek ismert községi rend alapelveivel fog megismerkedni. Ezután megkezdett az általános vita, a részletes vitaalapjául szolgáló kérdések megállapítottak, a községi rendre, a községek képviseltetésére és előjáróságára, a község hatáskörére, a községi háztartásra, és a felügyeleti jogra nézve a kormány és a megyék részéről. — A királyi városi törvényhatóságokról megint egy szó sem fordult elő. Rólunk, nélkülünk?!

Sziporkák.

Még nem is tudtuk, a mit a Debreczen N. Várad-Értesítő f. évi 46. száma ad tudomásunkra, hogy t. Nagy-Várad Váralja a kincstári uradalomhoz tartozik! Ezt így teszi közzé a debreczeni magyar királyi pénzügyigazgatóság: „a várad-i kincstári uradalom tulajdonához tartozó várad-váralja város sat.” Vajon mit mondanak ehez a nagyváradnak? Nem de legelőször is azt mondják, hogy a debreczeni pénzügyigazgatóságnak nem ártana egy kis magyar irálygyakorlat! Mert hiszen N. Várad-Váralja lakosai csak nem jobbágyai már a kincstárnak!

Ugyancsak az Értesítő ugyanazon számában 300 kikiáltási ár mellett ajánlatik bérebe a debreczeni pénzügyigazgatóság által egy magtár és egy pince! — Értse aztán a kinek tetszik!

Bizonyos városban bizonyos gavallér bizonyos hölgyet megszemtelenezett azért, hogy ez nem engedett neki visitet.

De még ez hagyján! Hanem, mikor az a bizonyos hölgy azt a bizonyos lovagot visszazemtelenezte, a lovag e szemtelenedésért becstelentési pert kezdett a szemtelentető hölgy ellen.

Még ez is hagyján! Hanem — horrendum dictu et auditu! — a lovagnak, még a bírói ítélet előtt, sikerült oda vinni a dolgot, hogy a visit visszautasítása miatt, a hölgy excommunicatottat, még a pápai zsinat megnyitja előtt, boldogságának eldorádjából!

Még ez is hagyján! Hanem — quod terribile! — a férj ezt eltúrte! Söt a publicum? — No abból is jó férj lenne, ha férfi volna; — jól tud hallgatni!

No, az is furcsa, hogy — a mint hallik — a nemes város a színház nyílt kapui előtt valahára felgyújtja a lámpákat, hogy a színház 3 óva óta készülő, de még el nem készült kapuit a közönség meg ne lássa!

Vagy tán nem is azért, hanem azért, hogy az éjjeli kőbor lovagok jobban láthassák az utat a színház udvarához, hová menekülni szoktak, midőn a mámor, vagy más baj környékezi őket!

Ha aza 4 lámpa csakugyan világítand, legalább jobban meglátjuk a Friedház vakolatlan falait, és azt az iszonyu pocsolyát, melyben a Friedház előtt lubiczkolni kénytelen a színházi közönség, mihelyt egy pint eső hull az égből... No, de közel a gyógyszerár — mondja

a házi ur — a kinek tetszik, vegyen orvosi szert onnan. Ha a polgármester és a főkapitány — kik éveken át ott járnak naponként négyezer, elszendvedhetik: hogy mer csak hederíteni is ellene a ronda nép, meg az a sok skribler, a kinek hátán háza, kebelében kenyere!? De meg békésen hangozván az ő neve: ki is merné háziuri nyugalmában, ily bagatelláért, megháborítani?!... Pax!

A tanítvány kérdezte tanítóját, hogy esik az, hogy a gaz (ember) és a gáz oly rokonszavak, mikép csak egy vonás az egész különbség, pedig a gaz a sötétség, a gáz pedig a világosság jelvénye! — Csak úgy van az, felelé a tanító, mint a baj és a báj, Eger és eger, meny és mén kar és kár, kör és kór, néni és ne, ni, sertés és sértés, okos és ókos, Márs és mars, csap és csáp, alom és álom, ég és ég, — aztán meg a kulacs... és... a bor szavakban!... No, már úgy értem, tanító ur, a kulacsban levő bor egyeztetü össze — ugy-e — a sötétséget a világossággal, vagy a gázt a gázzal!?!?

Belföld.

Nagy Szébenből 670 kereskedő és iparos saját nevék aláírásával ellátott kérvényt adott át képviselőjének, Kap Gusztávnak az országgyűlés elé terjesztés végett, melyben azt óhajlják kieszközöltetni, hogy a vörös-toronyi szoros országutnak tartassék.

Egy nazarénus a napokban kérvényt intézett felekezete nevében a honvédelmi miniszeriumhoz az iránt, hogy az új vallás híveit mentse fel a katonai kötelezettség alól, vagy legalább oly ezredbe osztsák be őket, mely, ha elvitetik is a harcztérre, ott tényleges részt nem vesz a vérontásban, mivel — így okadatozja kérvényét — Krisztus híveinek nem szabad fegyvert használni, s felebarátját ölni. Természetes, hogy megtagadták a kérelem teljesítését. Sok ifju is lett volna akkor — nazarénus, ha a kérelem teljesített!

Magyarországon november 10-ig 31,207 egyént soroztak a rendes hadseregbe, és 34,597. a honvédséghez. — A mi még hiányzik, azt pótsorozás útján egészítik ki.

A reverenda tisztelete. Egy orosz pápa 1849-ben ellopott egy oltári diszpárnát a nagyszebeni parókiairól; ezt kitudták, feljelenték a muszka főtisznek, ki a párnát meg is találta. A tiszteleendő tolvaj reverendáját felhajtották, s alá vertek 26 becsületes kancsuka ütést. Mikor a tragoedia elmúlt, a tiszta alázattal közeledik a keresztfiává fogadott pápához, s megcsókolja szentséges ragadozó kezét. Hiába, a reverenda még a tolvajon is tiszteletet érdemel.

A szobrán czi magyar királyi távirdai állomáson — mint a hivatalos lap jelenti — folyó évi november 6-ikán a távirdai szolgálat megszüntetett. Eszünkbe jut e tárgynál, mily czélszerű volna minden nagyobb fündönkben a nyári időnyre távirdai állomást nyitni.

Székelyhidon nov. 8-án egy kegyetlen anya csecsemőjének nyakát elmeszette, s az ágyba takarta, azután saját oldalába döfött ugyanazon késsel, de ez még nem oltá ki életét, azért a konyhába csuszott s ott felköté magát egy szegre. Hamar észrevették e borzasztó tettet, de későn arra nézve, hogy legalább a szerencsétlen anyát megmenthették volna, kinek férje régóta börtönben sinlik, s gyanítják, hogy ez okból származott volna iszonyu elhatározása.

Kecskeméti táján sok farkas lehet; a napokban ugyanis egy juhalkát megtámadtak, és 60, mond hatvan darabot vitték el belőle, de másnap 40-et élve megtaláltak a — juhászok. Báránybörben járhatnak azok a farkasok.

A Branyiszkót nem sokára díszes emlék fogja ékesíteni; a szépesi honvédegylet emléket emel az ott elvérzett honvédeknek, a szobor már munkába is vétetett. Egy magán értesülés után írhatjuk azt is, hogy egy másik emlékoszlop felállítását szintén tervezik ott a Branyiszkó legmagasabb csucsán, hol egy kis kunyhó áll az utasek nagy kényelmére; a magyar király régi emlékezetes körútjában itt jóízűen reggelizvén és pihenvén, megakarják örökíteni.

Duna földváltott egy szegény aszszony urával nagyon rossz viszonyban élt, mit elbeszélte egy „tudákos” banyának, hogy segítsen rajta; ez tanácsolá neki, adjon be férjének arzenikumot, attól meghal, de feltámad és kincset lát. A tudatlan nő hitt e jóslatnak, s megfogadta a tanácsot, de befogták az öntudatlan gyilkost. — Egy 17 éves leány meg a Dunába ugrott, mivel apja rosszul bánt vele; hagyott hátra egy levelet, mely művelt, nemes kebléről tesz bizonyosságot.

A szegedi várbán 230 fogoly van, leginkább Szegedről, Kecskemétről és Kistelekről. A befogatások pedig még most is folynak. Sok gazember lehet ott.

Postaügyünkben azon intézkedés van kilátásban, hogy csak 100 frton felüli pénzes leveleket lehet feladni nyitottan a postára, minthogy ezentul 100 frtig lehet majd utalványokban, vagy zártan küldeni.

A nagyszebeni gyermek-csalásra emlékezzek még olvasóink. Most az ügy váratlan fordulatot vett, a mennyiben vádlottat a törvényszék felmentette, vádlót pedig rágalmi kereset alá fogta. Így már csak örvendetesebb kilátásunk lehet az ügy kifejlésére, mint eddig.

Egy vidéki lapban a következő színházi szemle olvasható: „Hétfőn adatott Házassági három parancs, vigjáték 3 felvonásban. — A tegnapi előadás nem fizette ki magát, miután e darab nem sza-

porítja a derék szerző babérját, sőt inkább lehetőleg mystificálja a szerző nevét." — Már most okulj ebből „nagyérdemű közönség!”

* P o z s o n y b a n szivarsutka-gyűjtés vagy évi 50 kr járulék kötelezettség mellett társulat alakul. E társulat nemes czélja volna az ily apró segélyekből egybegyűlő összesen szegény tanulóknak iskolai könyveket és ruházatot nyújtani.

A dalmát csatáról.

Auersperg tábornok november 11-én több küldöttséget fogadott a felkelők részéről. A cattarói kerületi főnök Castelnouvoiba indult a meghódolás feltételei iránti alkudozás végett. Nov. 11-én a Kerka hadi gőzös lötte Banicot. Egy elveszettnek hitt munitióshajó 17 napi nehézség után szerencsésen megérkezett. — Öt határ tiszt, kik jól ismerik a vidéket, a meghódolás iránti alkudozásra használtatik; mert Castelnouvoitól Cattaróig több község kitűzte a fehér lobogót; de azért ugyanakkor több harcoképes fölkelő csapat mutatkozik a hegyeken. — Ezen hódolati nyilatkozatoknak nem tulajdonítunk nagy fontosságot, mert azok mind Cattaró közelében történnek; s a déli oldalon Braik körül újabb fölkelő csapatok mutatkoznak. Hogy kevés kilátás lehet Crivoscie önkéntes meghódolására, a hivatalos tudósítások is megerősítik. A török kormány ugyan hajlandónak mutatkozott a fölkelők ellen az osztrák csapatokkal közösen közreműködni a fölkelés elnyomására, de erre — gr. Beust nyilatkozata szerint is — nincs mit adni, mert a sultán kincstára nagyon ki van merülve, s a határszél körüli török csapatok nem képesek nagyobb szerű vállalat kivételére; azért is, folyvást erősíteni kell a működő osztrák hadsereget. — A párisi parlament című lap azt írja, hogy Dalmátiában orosz tisztek vezetik a fölkelést; a mi, ha igaz, még nehezebbé teszi a helyzetet. és sok gondolkodásra szolgáltat anyagot.

Külföld.

Franciaországban nagy az izgatottság; a párisi 4 utóválasztás foglalkoztat mindenkit. Szinte bizonyosnak látszik, hogy Párisban, mint a legközelebbi 10 év alatt történt, most is a köztársasági párt lesz diadalmas a választásoknál, bonapártisták és szabadelvűek nem bírnak semmi kilátással megválasztathatóságukra nézve. Valószínű, hogy Ledru Rollin — ki az eskütelést előre elutasította, s ki csak megválasztása esetére ígérkezik Párisba menni — mind a 4 választókerületben meg fog választani; úgy hogy Rochefort is könnyen eleshetik. Természetes, hogy akkor ismét új választásoknak kell bekövetkezni, és ismét bekövetkezik, hogy a 4 választókerület sokáig képviseletlen maradjon a törvényhozó testületben. — A „Reveil” érdekes cikket hoz az esküre kész jelöltek ellen, mi a Rochefort iránti lelkesültséget is igen alászállítja. Mi hitelük lehet — ugymond a Reveil — azon egyéneknek, kik előtt minden percében oly könnyűnek tetszik a letett esküt semmibe sem venni, s eldobni, mint egy csepp vizet? mi biztosítékot nyújtanak ezen, belül már előgesen is eskütörökké szegődött egyének saját pártjuknak is? — Ezen pártvillogások közt a császárság szervezett erővel rendelkezik a törvényhozás és a hadsereg részéről. A katonai büszkeség mintegy kihívásul szolgál a polgári elemek ellenében, s a hadsereg mohón várja a pillanatot, midőn harsomját, habár polgári vérben is, kielégíthesse. Természetes azonban, hogy Napoleon nagyobb betegsége, vagy halálása esetére a helyzet nagyon megváltozónék, és a személyes hál-érzet megszűnővén működni, a mostani viharok a császárság rombadőlőre foghatnak összeműködni. Tehát a császárság fenállása továbbra is a véletlentől függ.

— L o n d o n b a n folyó hó 6-kán a Blackiarsi

hid megnyitási ünnepélyén, a hol királynő is megjelent, tüntetésektől tartottak; sőt nagyobb veszélyt is tettek kilátásba, mely a királynőt olymódon, mint Ausztráliában egyik fiát, fenyegeté vala. Bizonyos izgatások folytán a királyné utvonálába felakarták állítani a nyomorultak és szegények légióit, hogy a kormány kényszerítve lássa magát, a szabadkereskedési jog megadására; nem különben féni támadásokról is száryalt a hír; mely annyival nagyobb félelmet költött, mert a rendőrség az utcasarokokon több napóta fenyegető kiáltványokat talált. — De a királyné mindezen hírek daczára megjelent; és nem is történt semmi kihágás, sőt tüntetés sem; úgy, hogy az ünnepélyek végeztével a City-ek kebléről nehéz kő esett le, a királynőnek semmi baja sem esvén, — sőt az utcákon nagyszerű lelkesedéssel egybekötött fogadásban részesítettven a nép részéről is.

— M á d r i d b a n a Topete visszalépésével beállott miniszterkrízis véget ért, Martos- és Figuerulának a kormányba belépésével. Az unionisták elhatározták, hogy Topete kilépésével is támogatják a kormányt. — Don Carlos új betörési szándékáról száryalnak különböző hírek. — A kamarában, a legyőzött republikánusokra nézve általános megkegyelmezés iránt akarnak a radicalisok indítványt tenni, a mi nagy pártolásnak fog örvendeni; mit abból is következtetnek, hogy a halálra ítélt Caimóra nézve is felfüggesztetett az ítélet végrehajtása. — Azon hír, hogy egy osztrák főherceg trónjelöltsége ujra szóba jött, megczáfoltatik; Ferencz József császár úgy nyilatkozott volna, hogy a Mexicói eset után nem fog új koronát vállaltatni engedni báza tagjainak.

Különfélék.

— „Traupman vagy az emberi tigris” czim alatt Londonban egy rémdráma kerül mostanában színre, a la Ubrik Borbála. A pantini gyilkosság iszonyai vannak benne ábrázolva. A színpadon látandja a közönség, mikép öletik meg Kink asszony gyermekeivel. Ez a dráma hanyatlás időszakba, az ily borzasztóságok a római színpadokon sem foglalhattak helyet!

— N a g y d á m a. Nagy feltűnést okozott a napokban Bécsben egy igen magas nő Hollandból, ki is a városban estve körutat tett, kicsinyek, nagyok, ifjak özvegyek siettek utána, s bámuló csoportok vették körül, majd a Szent-István templomba menekült, de a kiváncsi csoport oda is követte. A rendőrség figyelmeztette, hogy kerülje a feltűnést s vonuljon be valami helyre; a hosszú alak valami kocsiába akart menekülni, de egy kocsi sem talált alkalmasnak, hogy őt befogadja. Lám a nagyság is mennyire terhére van a szegény nőnemnek. — Quid sit futurum, si...

— H á z a s s á g i a j á n l a t. Ka-besh-ko-da-vay indiai főnök, a „Chicagó-Tribune”-ban tesz közzé egy házassági ajánlatot. A nagy főnöknek most csak 3 felesége van, s jobbára egy fehér feleséget ohajtana ültetni; házasságra és jeles tulajdonokra többet ad, mint a vagyonra.

Ka-besh-ko-da-vay nagy, meleg házat építtetett a leendő boldog hölgy számára, kívül megosztandja vagyonát, s kezén fogja hordani. Mostani 3 nejevel mindig jól bánt, soha meg nem verte őket; ő és neje a kiválasztandónak, mindenkor a legjobbat és legszebbet fogják enni adni. — Szabad a vásár!

— A p a n a m a i f ö l d s z o r o s á t m e t s z é s e r e társaság van alakulóban Párisban, melynek sok osztrák pénzember is tagja. A terv eredete egyebiránt francia; s nem is új, mert Napoleon a mostani francia császár már ezelőtt mintegy 30-40 évvel megpendítette.

— D u r r a n ó s z i v a r o k. A „Norddeutsche Allg. Zeitung”-ban olvassuk, hogy a napokban Dessauban nagy szerencsétlenség történt. Egy katona, ismeretlen polgári személytől kapott egy szivart ajándékba.

A katona rágyújt az ajándékozó távoztával a szivart, s alig szippant egy-kettőt, midőn a szivar explodál; a katona által bal szemé annyira megsérült, hogy látéretét elvesztette, sőt még jobb szemét is veszély fenyegeti. — Ezelőtt pár évvel történt Pozsony körül is szivarféle ajándékkal az, hogy a megajándékozott, midőn az ajándékozó által — ki együtt ült vele a coupéban — kirabolattott.

— A t e n g e r r a g y o g á s a. A párisi tudományos akademia legutóbbi ülésében Duchemin P. tartott felolvasást a tengerragyogás okáról. Szerinte a tenger ragyogása korántsem a tenger vize villanyosságának következménye, hanem az úgy nevezett noctilucos miliaris ázalék férgék működésének eredménye, melyek golyócska alakúak bírnak. A víz mozgása növeli a ragyogást. Ha az ember ragyogó tenger vízzel megtölt egy üveget, az üveg rázása által ujra ragyogóvá teheti a vizet. Ha e vizet 39 fokig melegíti, a ragyogás fokozódik; 41 foknál azonban megdőlnek az ázalékok, és a ragyogás megszűnik. Erős meghűtése által a viznek éppen úgy fokozódik a ragyogás. Ha édes vizet vegyítnek a tenger vizé közé, megszűnik a ragyogás.

— M e t e o r h u l l á s. Nov. 5-én este 7-8 óra közt Liegniczban (Poroszország) igen pompás meteor hullás észleltetett, mely ezüst fényű villámok fénytel nyult keletről nyugotra; mintegy 2 másodpercig világított az égen észak felé, és több percig szikrázó haladt pályáján. — Ugyan azon napon nálunk is észleltetett e tűnemény, miről lapunkban említést is tettünk.

— L i w i n g s t o n l e v e l e. Mult év július 8-kán irt Liwington a Zanzibári angol konzulhoz egy levelet, mely az angol geologiai társaságnak Londonban legközelebb tartott ülésében felolvasatott. Két éve már — írja a híres utazó, — hogy hazájából semmi tudósítást nem kapott. Véleménye szerint feltalálta a Nil főforrásait. Szerinte nem egy tóból, és nem egy, hanem 20 forrásból ered a Nil, a 10 és 12° közt, délre közelebb azon helyhez, melyet ilyenül Ptolemáus is kijelölt.

Legújabb

— C a t t a r o, november 12. Ma éjjel megtámadtattak csapataink a felkelők által, északra Risanáról, mire az ottani ágyutelepek tüzeltek. A Crivoscie eleni hadiseleitek megkezdődnek. Auersperg ma társakarával Risanóba ment.

Az alkudozások eredménye nem tudatik. Tegnap Sutvara mellett csapataink szikladarabokkal hajgáztattak; erősitések szükségeltettek.

— P á r i s, nov. 13. Ledru Rollin nyilatkozott, hogy nem megy Párisba, mivel a következményekért jó nem állhatna. — Tegnap a boulevardokon Rochefort választóiból töbet elfogtak.

— M á d r i d, nov. 13. A cubai püspök carlisták összeesküvés miatt elfogatott.

— C a t t a r o, nov. 13. A boszniai kormányról Savfet basa ma megy Trebinje felé Spalatóba.

Közigazgatás.

(E.) Debreczen, nov. 13. Az elő hetivásár naponta járhatlanná vált rosz utak miatt néhány szekér kényeren kívül semmiféle élelmi cikket nem szállítottak. — A sertésvásár is el volt hanyagolva, hizott sertést elegendő hajtattak, kevés vételi kedv mutatkozott, a mult heti árral változatlanul maradtak, a szalonna-árak sem változtak.

Időjárásunk igen változó, tegnap reggelre ismét hó esett, s csakbamar olvadásnak indult; mai nap több irbeni esővel folyvást olvad, ami a közlekedésre kedvező.

H I R D E T É S E K.

Kiadó helyiségek

és eladó ingóságok.

A csapóutczai 333. sz. háznál minden órán kiadó két újonnan épült bolt, iróda-kirakat- és légszuszítógéppel; méggy külön bejárattal szoba, melyek egymásba nyílnak, és raktáraknak is használhatók; ezek mellé egy kis káma, 5 gabnataró hely 150—200 köbölre. — Ezenkívül eladó ugyanott néhány használt, de jó állapotban levő ajtó, ablak, vasrostély s egy kúrgó-czimtábla, mind a legújanyosabb árak mellett. Értekezhetni alulírott tulajdonossal: 164. 2—3.

Varga Imrével.

Életbiztosítási ajánlat.

A „Patria” kölcsönös életbiztosító bank elfogad biztosításokat

életre és halálesetre,

gyermeknekél az összegnek bizonyos évek lefolyása utáni kifizetésére, nyugdíjakra, temetkezési költségekre stb. 100% nyeresemény osztalékkal.

Főügynök:

BORSOS FERENCZ,

piacutca 1759. sz. a., ki is minden erre vonatkozó kérdészközdésekre egész készséggel szolgál felvilágosításokkal.

H i r d e t m é n y.

Sz. kir. Debreczen város mezei rendőrkapitányi hivatala részéről ezennel köz tudomásra juttatik, miszerint f. évi okt. 26-án az ondódi nyilasok közepén, egy 6 éves herélt, bal hátulsó temporáján RF. bélyegű sötét pely hajú ló, gazdátlanul találtatván, mint ilyen közkez alá helyeztetett: bár ki e leírt lóhoz tulajdoni jogát tartaná, — felhívatik, miszerint f. 1869. évi november 27-ik napjának hivatalnál jelentkezni, s lovát a tek. városi törvényszék előtt kisorsoltatni annyival inkább el ne mulasztja, mivel ezen idő eredménytelen eltélese után, az közárverésen el fog adatni, a bevett pénz a költségek levonása után a városi házi pénztárba fog beszoigáltatni.

Debreczen, november 11-én 1869.

B o g d á n y I m r e.

m. r. kasp. kikötött.